

SKOVIR

LETO I. LJUBLJANA, DNE 2. JUNIJA 1928. ŠTEV. 10.

Izhaja vsako drugo soboto. — Stane četrtletno 15 Din itd. — Posamezna številka 3 Din.

Upravništvo in uredništvo: Ljubljana-Rožna dolina, Cesta II 18. — Ček. račun št. 10.995.

«Na lanskem velesojmu ste bili v družbi z Vero. Kako da letos niste z njo?»

«Ker se je omožila.»

«Ej, senzacija! Koga je pa vzela?»

«Mene, gospodična...»

Sliki sedanjosti in bodočnosti

Po Dalmaciji, deželi solnca,
s kremplji mrko Mussolini seza
in premoga vonj ga iz Trbovelj
v nos globoko, omamljivo dreza.

Klanja se Marinković mu jadni:
«Evo, naš prijatelj mili,
tu imaš konvencije nettunske!
Lep smo dar ti naklonili.»

Kremplje ostre steza Mussolini...
Čas beži in nič se ne ustavi,
puhlemu se nihče domišljavcu
v bran z odločno gesto ne postavi.

Čas beži... Ob meji glej možaka,
ki obžrtne kremplje je porezal.
Takih mož boji se Mussolini,
več ne bo v dežele naše sezal.

Milan Dular, ravnatelj in dober organizator Ljubljanskega velesejma.

Vse, kar je prav ...

Angleški bankirji nam ponujajo veliko posojilo, pa ga nam ne zaupajo prav, ker se Slovenci, Hrvati in Srbi ne moremo sporazumeti glede te ogromne vsote. No, pa so Angleži po še nepotrjeni vesti zahtevali tri jugoslovenske osebe, s katerimi bi se razgovorili glede pogojev, in sicer so zahtevali za to konferenco Srba, ki bi ne klel, Slovenca, ki bi ne pil, in mlado Hrvatico, ki bi ne bila koketka.

Jugoslovenski krmilarji so po dolgem prizadevanju menili, da so tri take osebe našli. Poslali so torej te tri cvetlice Angležem in začela se je konferenca, ki je bila, seveda, po jugoslovenskem običaju hudo živahna. Srb je klel, da bi bilo že peklenskega poglavarja groza in da sta začela kletvice za njim ponavljati še Slovenec in Hrvatica. Slovenec se je napil kakor čep in napojil še Srba in Hrvatico, a Hrvatica je koketirala z njima kakor še nikoli in da sta se končno oba, Slovenec in Srb spozabila nad njo ... «Vse, kar je prav», so rekli Angleži in prekinili brezuspešno konferenco.

F.

Pri vojaškem pouku.

Kapetan (rekrutu): «Kaj bi storili, če bi stali na straži pred skladiščem smodnika in bi se smodnik nenadoma vnel?»

Rekrut: «Javljam, gospod kapetan, da bi eksplodiral ...»

Ne zna šteti.

Jožek ni vedel, koliko je dvakrat tri, pa ga učitelj zapre za pol ure.

Ko je prišel tako pozno domov, ga je še mati karala, in Jožek je ves v solzah pripovedoval svojo nesrečo.

Mati: «Rekel bi bil, da je šest, pa bi bilo dobro.»

Jožek: «Saj sem mu rekel celo deset, a mu še ni bilo zadosti ...» D.

Cvet mladosti.

Rozalija, starejša gospodična, je pri modistki in si pomerja klobuk. Vse ji ugaja, le svilen šmarnica za trakom ji ne prija.

Modistka: «Toda gospodična, ta cvet Vam zelo pristoja; napravlja Vas za deset let mlajšo.»

Rozalija: «A tako! Potem mi pa prišijte dva takšna cveta za trak!» D.

MICA IN GOSPODARJEV ODHOD NA LJUBLJANSKI VELESEJEM.

S tovari težko obložena
jo maha Mica prepótена,
da vlak ob času dohiti,

kjer gospodar že njen renči
in čaka, ves obupan čaka,
kedaj ta Mica prikoraka.

Med vlaka prišla Mica dva
in vrgla je vsa spehana
na vsakega en kovčeg tja.

Potem je robec poiskála,
si znoj sirota je brisála,
med vlakoma junaško stala.

Nenadoma se žvižga dva
tja v svetel dan začula sta:
na desno eden, levo drugi

je puhnil vlak v brzini hudi
in Mica dvigne brž roké,
a zraka roké ne držé.

Po en je kovčeg vzel vsak vlak...
Iz okna pest se krči v zrak:
se strašno gospodar jezi,

ker kovčeg mu drugam hiti.
Mož velesejem glédat gré,
a Mici krči se srcé.

ŽABA V SOLATI.

Po hudem delu je sedla Kosirnikova družina k obedu in začela otepavati prvo rihto. Žlice so žvenketale ob porcelanu in kmalu je gospodinja odnesla prazno skledo ter privlekla drugo rihto — velikansko posodo solate.

Ko se je skleda praznila že proti sredi, se je v skledi pokazalo nekaj neprijetno zelenega. Žaba v solati! Vsi so odložili žlice in prenehali jesti. Le gospodar, ki ni ničesar opazil, je zobal zelenjavo dalje.

«Zakaj pa ne jeste?» se je začudil.

«Žaba je v skledi», je odvrnil hlapec.

Gospodar Kosirnik si iz tega ni storil mnogo, nego je lepo na žlico zdeval omamljeno žival ter jo vrgel skozi okno.

Družina pa se kljub temu ni več pritaknila jedi. To je Kosirnika razjezilo, da se je začel dreti: «Vi ste prave nesnage! Prej, ko je bila žaba v skledi, ste žrli solato, sedaj pa, ko sem jo odstranil, Vam jed ne tekne več...» D.

Sinkova modrost.

Zoranček: «Čuješ, očka, ali si dobil odlikovanje zato, ker si vedno rad ubogal?»

Oče (bivši vojak): «Ne, Zoran, nego zato, ker sem se dobro tepel.»

Zoranček: «Potem pa res ne razumem, dragi očka, zakaj ti mene ne odlikuješ, kadar se stepem, nego me še nabiješ s šibo!»

Oddaljenost.

Bilo je za časa stare Avstrije. Micika je obiskala svojega fanta, ki je služil pri vojaki. Préd vojašnico je zagledala vojaka, drugače oblečenega kakor je bil njen zaročenec.

«Od katerega regimenta ste pa vi?» je bila radovedna.

Vojak, ki je služil pri tedanjih bolničarjih, ji je odgovoril: «Servus, Micika, jaz sem pa od nebeškega regimenta!»

«A tako!» se je začudila. «Potem morate pa zelo daleč hoditi v vojašnico.»

V gostilni.

Gost: «Gospod gostilničar, Vašo klet pa je gotovo poplavila zadnja povodenj.»

Gostilničar: «Kdo Vam je to rekel?»

Gost: «Vaše vino...»

«Gospod, če bi me kdaj zapeljali, bi me morali poročiti...»

«Oha, lepa gospodična, to bi pomenilo, da bi vi zapeljali mene...»

Dobro vzgojen sinko.

Z ljubljanskim tramvajem se je vozil Otožnik s svojim sinkom. Komaj si je priboril sedež ter vzel sinka na kolena, ker zanj ni bilo mesta na klopek.

Kmalu je vstopila mlada, lepa gospodična in še vstopila baš pred Otožnika.

Sinko je nekaj časa gledal ta prizor in ker je bil dobro vzgojen, je vstal z očetovih kolen, se obrnil proti lepotici in dejal: «Prosim, gospodična, izvolite sesti na moj prostor...»

Kuharičine izkušnje.

Milostiva (gledajoča jahajoče vojake): «Res, konjenica je najlepši oddelek vojske.»

Kuharica: «Zato pa so pešci mnogo zvestejši.»

ali kako bi nedavno pred »Zvezdo« lahka atletika skoro prešla v težko, če ne bi božja previdnost poslala s svojim odposlancem tuša na razgrete stare in mlade glave, ki so se šle Indijance in se hrulile za jako tehtne reči.

KLIŠEJE

VSEH VRST, ČRTNE IN AVTO-
TIPIJE, IZDELUJE PO PRED-
LOŽENIH RISBAH, PEROPISIH
IN SLIKAH ZA NAVADEN TISK
ALI ZA FINEJŠO IZVEDBO V
ENI ALI VEČ BARBAH TOČNO
PO NAROČILU IN V NAJKRAJ-
ŠEM ČASU PO NIZKIH CENAH

JUGOGRAFIKA, Ljubljana

tiskovna in založna družba z o. z.

SV. PETRA NASIP šte. 23.

Njena poštenost.

Mož: »Tako sramoto si prizadejala
moji hiši, da si privlekla svojega lju-
bimca v njo! Ali si poštena žena?«

Žena: »Dragi mož, baš poštena
sem, kajti poštena žena se ne vlačí
s kavalirji po hotelih...«

Pravi bedak.

A.: Profesor Česnovec ti je bedak, da
ga nima para na svetu. On bi prodal
medvedjo kožo prej nego bi ubil med-
veda.»

B.: »O, ta bi baš ne bil tako neumen.
Mislim, da bi bil neumnejši oni, ki bi
tako kožo kupil.«

BRIDKOSTI NAŠEGA POSOJILA V ANGLIJI.

Anglež: «Ne dam, pa ne dam.»

Finančni minister Markovič: «Zakaj ne, veliki naš prijatelj?»

Anglež: «Good bye, brate jugoslovenski, bojim se, da se boste preveč balkanski poigrali s temi dragocenimi podobnicami...»

Srečen zob.

Žena (znana klepetulja): «Jernej, ali slišiš? Zob sem dala izdreti!»

Mož: «Srečen zob, da je rešen bližine tvojega jezika!» K.

Ni samo petek nesrečen dan.

Terezika je silno hrepenela po možu, ki ga ni hotelo biti od nikoder. Ko si ga je priporila in bi se morala poroka vršiti baš na petek, je vprašala svojega poročenega bratranca Avgušтина: «Kaj, ali ti verjameš, da je petek nesrečen dan za poroko?»

Avguštin: «Seveda! Ne vem, zakaj naj bi bil petek izjema.»

SLOVENIA-TRANSPORT

Miklošičeva cesta 56. Ljubljana. Tel. 2718.

Špedicija, mednarodni transporti, ocarnjanja, prevoz, selitve.

Nizke cene!

Nizke cene!

ZANIMIVA PRIKAZEN.

Gospod: «Vaš tip me zelo zanima. Kakšne narodnosti ste prav za prav?»

Gospodična: «Po materi sem Slovenka, po nekem očetovem prijatelju pa... Italijanka...»

Slika pokojnega očeta.

Vaški pastir si je naenkrat domislil, da bi bilo prav, če bi imel fotografijo svojega pokojnega očeta. Podal se je k fotografu in mu dejal: «Napravite mi sliko mojega očeta.»

Fotograf: «Kje pa je oče? Naj kar pride.»

Pastir: «Oh, moj oče so že deset let v grobu.»

Fotograf: «Potem ga vendar ne morem slikati.»

Pastir: «Saj Vam lahko kar povem, kako so izgledali. Zob in brkov niso imeli ter na eno oko so bili slepi.»

Fotograf (pomišlja, se nasmehe in končno reče): «Naj bo, bom napravil. Pridite zopet čez teden dni.»

Čez teden dni pastir točno pride, a slika mu ni ugajala, češ: «Podobna mojemu očetu sicer ta slika ni, toda v grobu so se oče gotovo že močno spremenili...»

Omejenost.

Posestnik Njivar je imel hlapca, ki je bil nekoliko omejenega razuma. Nekoč ga je poslal v gostilno z naročilom za čevljarskega mojstra Smolarja. Kmalu se je hlapec vrnil ves upehan in zasopel.

«Ali si ga našel?» je vprašal gospodar. «Sem», mu je odgovoril hlapec. «Ampak tisti gospod se ne imenuje Smolar. Strehar se piše, pa tudi ni čevljarski, marveč je kleparski mojster.» K.

Pisatelj dr. Anton Novačan, pisec »Hermana Celjskega«, ki ga igrajo v ljubljanski drami.

Janez in Nurmi.

Nurmi je svetovni prvak v teku. Tuda še vse huje bi tekel kranjski Janez, pogojno, seveda. Pustite peljati pred Janezom na avtomobilu Micko s kranjsko klobaso in s štefanom vina, pa boste videli, kako hitro se bo Nurmi spremenil pred Janezom v ničlo.

P.

Perica.

Gospod: »Vi ste mi torej zaračunali tudi pranje srajce, katero ste izgubili? To je nesramno!«

Perica: »Zakaj? Saj sem srajco izgubila šele potem, ko sem jo že oprala...«

»Grofica Marica.«

Gospa je poslala v gledališče služkinjo Marico, naj poizve, katera predstava je na sporedu.

»No, Marica, kako se imenuje večerna predstava?« je vprašala gospa služkinjo ob povratku.

»Prav tako kakor jaz, ako bi bila grofica, ji je ponosno odgovorila.

K.

Neprijeten duh.

Sedita v kupeju žid in kranjski Janez. Žid leže na klop in zaspi. Čez nekaj časa se zbudi in reče sopotniku: »Gospod, saj mi ne boste zamerili, če se-zujem čevlje, ker mi je noga zaspala.«

»Prosim, izvolite«, reče Janez.

Žid sezuje čevlje. Kmalu nato začne Janez vihati nos in se obrača proč od žida.

»Čujte,« reče končno Janez, »meni se zdi, da Vam noga ni samo zaspala, nego že tudi poginila in začela razpadati...«

Tujih grehov ne pozna.

Katehet: »Česnovec, ali mi znate naštetih devet tujih grehov?«

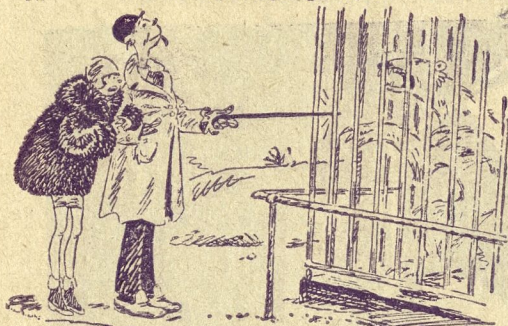
Študent: »Tisto pa ne! Pri spovedi se še lastnih ne morem spomniti...«

Po konjskih silah diši.

Odjemalka (pri mesarju): »Gospod, Vi izdelujete klobase s stroji na pogon?«

Mesar: »Ne, ne!«

Odjemalka: »Zakaj pa potem tale Vaša klobasa tako diši po konjskih silah...«

Mož: «Vidiš, tale zver požre vsak dan po enega osla.»

Žena: «Nikari ne hodi preblizu, možek!»

Snubčeva košara.

A.: «Čujem, da se ženiš in da si prosil ono čvrsto vdovo Jero za roko.»

B.: «Res je.»

A.: «No, ali si dobil njeno roko?»

B. (pokaže na sedalni del telesa): «Roke ne, pač pa nogo...»

Berglezova Meta ni bila pridna samo pri delu, temveč tudi pri molitvi. Vsak večer je molila naprej s tako naglico, da jo drugi niso mogli dohajati. Hlapec in dekla sta se seveda kmalu utrudila in zadremala, tem vztrajnejši pa je bil stric Marko, ki se je na vse kriplje prizadeval, da ni kaj zamudil.

Pozno nekega večera je Meta drdrala litanije, hlapec in dekla sta dremala, stric pa ji je trudoma odgovarjal. Nenadoma mu je zmanjkalo sape, utihnil je za hip, da si odpočije, sestra pa je nadaljevala. Da popravi zamudo, je vzdihnil: «Petkrat prosi za nas!» Zopet si je odahnil in zaostal; ko je prišel k sapi, je zastokal: «Desetkrat prosi za nas!» Tedaj pa je popolnoma omagal in otupal, da bi jo sploh še mogel dohiteti: «Zmiorom prosi za nas,» se je priporočil, na kar se je truden naslonil na mizo in zadremal.

K.

VIII. LJUBLJANSKI MEDNARODNI VZORČNI VELESEJEM

2. — 11. junija 1928.

Ca. 600 razstavljalcev — 21
blagovnih skupin — Pregled
domače in tuje proizvodnje.

Specialne razstave:

avtomobilska
pohištvena
strojna
francoska
higijenska
umetnostna

Za zabavo skrbi:

MALI PRATER

Legitimacije za poljuben
vstop in znižano vozmino po
30 Din prodajajo:

banke
županstva
župni uradi
„Putnik“
velesejski urad

Enkratno obisk 10 Din

Dnevno od $\frac{1}{2}$ 18. — 19. ure
promenadni koncerti
vojaške godbe

BORBA ZA UGRABLJENO NEVESTO

Povest po zapiskih policijskega uradnika.

I.

V topli pomladni noči enega prvih po-vojnih let se je vozil mlad uradnik pri dunajski policiji dr. Janko Rojan s tramvajem po živahnih dunajskih ulicah proti bližini Pratra. Dunaj takrat še ni bil pomirjen z usodo, ki je zadela njega in staro Avstrijo, ter je deloma še upal na restavriranje stare monarhije. Kljub sovražnosti Dunaja napram mladim nacionalnim državam se je posrečilo jugoslovenskemu državljanu Janku, da je obdržal svoje službeno mesto pri policiji.

Kar je vezalo Janka na Dunaj, je bila njegova nevesta Zora, ki je stanovala nedaleč od Pratra v lepi hiši, kamor se je baš sedaj peljal na obisk Janko. Imel je namen, da se razgovori z nevesto glede mnogoterih nepojasnjenih okoliščin, ki so stale na poti njuni poroki.

Mlada, komaj 18letna Zora Stoparjeva je bila lastnica dveh velikih stanovanjskih hiš na Dunaju, dediščine po svojih pokojnih starših. Bratov in sester ni imela. Njen varuh Gerber, mož ene njenih tet, očetovih sester, se je malo brigal za doraščajoče dekle, ki je bilo sicer pod dobrim varstvom svoje tete Katarine, skrbne ženičice, kateri se je videl mladi Janko prav primeren ženin za Zoro. Prijalo ji je zlasti to, da je bil Janko slovenski rojak, kajti pokojni Zorin oče je ob smrtni postelji izrazil željo, naj si Zora poišče za moža rojaka.

Varuh Gerber je bil tista glavna zapreka, da Janko še ni prav vedel, ali je ali ni zaročen z Zoro. Redkobeseden možak je imel nekaj skrivnostnega in mračnega na sebi, da se ga je Janko naravnost bal. Ostalih članov Gerberjeve družine Janko ni poznal. Vedel je le, da obstoja družina še iz Gerberjeve žene, Zorine tete, iz dveh sinov in ene hčerke ter da vsi iz neznanih vzrokov nasprotujejo njegovi poroki z Zoro. Varuh Gerber je z vso odločnostjo odklanjal prodajo Zorinih hiš in Zorino preselitev v domovino Jugoslavijo, kjer naj bi se izvršila poroka.

Prav te ovire, za katerimi je slutil nekaj zagonetnega, so krepile Jankovo voljo in vztrajnost. Ko je, vozeč se k Zori, razmišljal o tem, je prenaveličan vožnje nekaj ulic pred Zorinim domovanjem stopil iz tramvaja in krenil peš po ulicah. Neprijetne slutnje so ga obdajale nocoj; kljub energičnemu prizadevanju, da se jih otrese, se ni mogel znebiti neke tesnosti.

Ko se je že približeval cilju, so se skozi noč iz okna Zorine hiše nenadoma zaslišali obupni vzkliki: «Na pomoč! Na pomoč!» Nato je vse utihnilo. Bili so Zorini glasovi. Kakor da mu je legel svinec v noge, je Janko za hip obstal, nato pa se pognal v tek; slutil je, da se je zgodilo Zori nekaj strašnega.

Pred Zorinim domom se je zbrala gruča radovednih ljudi, med njimi dva stražnika, ki sta skušala odpreti vežna vrata. Janko je imel ključ, s katerim je odprl vrata, se legitimiral stražnikoma in z njima vred zdrvel po stopnicah pred nevestino stanovanje, kjer so po brezuspešnem klicanju nasiloma odprli vrata.

Nasproti jim je prišla starejša služkinja, vsa zaspana in zbegana zaradi nenavadnega nasilnega obiska. Vedela in čula ni ničesar, ker je bila njena sobica na drugem koncu, daleč proč od ostalih prostorov stanovanja. V krasnem luksuznem stanovanju je vladal popoln red. Le šipa ob oknu Zorinega budoarja, opremljenega z dragocenimi preprogami, je bila ubita; električna svetiljka s senčnikom iz težke svile, poslikana od neznane umetniške roke, je bila še malo topla, o Zori in njeni teti pa je izginila vsaka sled, kakor da sta se udrli v zemljo. Stara služkinja se je začudila njuni odsotnosti, češ, saj nista šli nocoj nikamor.

To je bilo vse, kar so mogli ugotoviti Janko in oba stražnika, ki so preiskali celo poslopje, zbudili vse stranke ter premetali vse kote in vse podstrešje. Tudi so pregledali vso streho v domnevi, da so neznanci odvedli obe ženski morda

Komaj, da je malo dvignila glavo, ko je stopil pred njo Janko ...

skozi kakšno tajno izhodišče v strehi, ki ga pa ni bilo mogoče odkriti.

Stražnika sta sporočila policiji zagoneten dogodek in v poročilu opisala tudi rezultate prve preiskave, ki kažejo na to, da se ni zgodil navaden roparski napad.

Malodušen in obupan kakor še nikdar v življenju je stal Janko dolgo v noč pred poslopjem; včasih malo stopil sem in tja, pogledal na razbito okno ter ugibal in

tuhtal. Iz spomina je vlekel vse dogodke zadnjih dni, tudi najnepomembnejše, ki so se tikali Zore in njenih zagonetnih sorodnikov; skrbno je premostrival besede, ki jih je izrekla Zora poslednje dni. Hotel je najti zvezo s tem strašnim dogodkom ter iti hitro na delo, da reši Zoro in njeno teto, ako že ni prepozno.

Nenadoma je v mislih obstal pri hipnotični predstavi, o kateri mu je Zora pred par dnevi nekaj pripovedovala in se iz-

razila, da se bo tudi ona dala hipnotizirati. Ali je kakšna zveza med zagonetnim zločinom in neznanim hipnotizerjem eksotičnega imena Ben Ailijem?

* * *

Naslednjega dne je dobil Janko dopust, ki so mu ga na policiji dovolili drage volje, ko jim je povedal, da hoče in mora razrešiti zagonetko zločina ob Pratru. Kupil si je običajno montersko obleko in se kot elektromonter, opremljen z zanesljivim samokresom, splazil v Zorino hišo, ne glede na to, kakšne korake bo podvzela policija. Šele sedaj podnevi je opazil na podstrešju, da leže od glavnem dimniku koščki odkrušenega zidu. Tu se je morala vršiti obupna borba obeh žensk, morda še prav v tistem času, ko so po stopnicah drveli on in oba stražnika.

Dvignil je ob dimniku toliko opek, da je lahko zlezel na streho, kjer je našel nekaj nalomljenih opek. Postal mu je jasno, da se je tragičen dogodek razvijal dalje po strehah. Ko je končno odkril še tajna strešna vrata, pokrita z enako opeko kakor ostala streha, in očitvidno napravljena še le pred nekaj dnevi, je nadaljeval pot. Plazil se je tiho in previdno po strešni opeki in sledovih, ki so jih puščali za seboj zločinci, katerim se je nedvomno zelo mudilo.

Prelezel je že celo vrsto hiš, ko je sledov naenkrat zmanjkalo. Tik ob dimniku neznanega poslopja je ležalo več opek pobitih in strešna vrata, enaka kakor prej, so bila odprta.

Skozi to odprtino so zločinci spravili obe ženski, a odprtino so v naglici pozabili zapreti. Morda pa je tu dom zločincev in jim ni bilo treba toliko paziti na zakrivanje sledov. Tako je razmišljal Janko in čepel sključen ob mračnem in nerodnem dimniku starodavnega poslopja. Kaj naj stori, da ne pokvari svoje izsledovalne akcije?

Po daljšem razmišljanju se je obrnil, šel po strehah nazaj proti izhodišču in pazljivo štel hiše. Trideset jih je naštel; torej trideseta hiša od Stoparjevega domovanja v isti ulici skriva morda zaključek tragedije.

Ko je bil na cesti, je poiskal avto, s katerim se je s pospešeno hitrostjo pe-

ljal do svojega stancovanja, kjer se je preoblekel in se v veliko začudenje šoferja kot eleganten kavalir zopet odpeljal nazaj. Začel je šteti hiše in je prispel do cilja, ogromne stanovanjske palače. Številka na poslopju je pričala, da je to druga Zorina hiša, v kateri stanujejo tudi Gerberjevi. Številko svoje druge hiše v isti ulici mu je nekoč zaupala Zora, ki ga pa ni nikdar vedla do tega mračnega, sicer pa lepo zgrajenega poslopja, da bi mu ga pokazala. Ponovno je bil pri Zori opazil nekako grozo pred to zgradbo, ki je spričo starega sloga res napravljala vtis srednjeveške ječe.

Janko je brez oklevanja stopil v hišo, da obišče Gerberjeve, katerim se ta obisk spričo strašnega zločina gotovo ne bo videl sumljiv, ako so morda kaj v zvezi z zločinom.

Gledal je napise posameznih stancovanj in v drugem nadstropju odkril bivališče Gerberjevih. Odpret mu je prišla služkinja, ki je vedla Janka v lepo, vendar ne bogato opremljeno sprejemno sobo, kjer je v prilično preprostem fotelju sedela domača hčerka Frida in se naslanjala z eno roko ležerno na naslonjalo. Komaj da je malo dvignila glavo, ko je stopil Janko pred njo in se ji predstavil. Bila je sama doma.

«Oprostite, da kot poltujec kar tako vderem k Vam. Strašen zločin nad Vašima sorodnicama me je privedel...» je ves v zadregi jecljal Janko, ki ni vedel, kaj naj prav za prav reče.

«Res, strašen», je prikimala Frida in takoj nato radovedno vprašala: «Kaj mislite, kakšna uganka se skriva za zločinom?»

«Nimam niti pojma, kako se je to zgodilo. Nedvomno so hoteli roparji odnesti dragocene preproge in dragulje, pa niso utegnili, ker so bili stražniki pozvani na pomoč...» je lagal Janko.

Po teh besedah mu je Frida šele ponudila stol, na katerega je Janko koj sedel ter se razgovarjal dalje, pri tem pa skrbno, vendar ne vsiljivo opazoval svoj vis-à-vis, ki je predstavljal krasno nad 20letno dekle, pravo Dunajčanko, kateri je manjkalo le šegavi in poredni izraz v očeh, ki je zelo običajen pri dunajskih dekletih. Njene črne oči so bile kakor pri starem Gerberju mračne in zagonetne.

«Ali se bo policija resno posvetila zadevi?» je poizvedovala dalje Frida.

«To mora storiti. Mislite si pa lahko, da bo ves trud najbrže brezuspešen», je diplomatično in kolikor mogoče mirno odgovarjal Janko, ki ni hotel pokazati, da ga izguba ljubljene deklice posebno boli.

«Vse je v božjih rokah», je menila Frida in se naenkrat koketno ozrla po Janku. Njeno krilo je kakor nehote zlezlo še više, da so se videle omamljivo krasne noge.

V očeh te svojevrstne Sfinge je Janko razločno bral, da ji je začel ugašati in da ga obenem hoče razorožiti. Zdelo se mu je, da mu hoče misli odvrniti od tragedije, da ne bi morda postal nevaren, če bi brskal dalje v tajnosti zločina.

«Ne tako naravnost pa vendar ne smem dolžiti Gerberjeve kot krivce zločina,» se je začel v mislih karati, «saj si niti ne morem misliti, kaj naj bi jih dovedlo do tako strašnega dejanja. Kako pa naj tudi Gerberjevi izvedejo tak zločin! Gotovo je zločinec oni slepar hipnotizer, ki naj bi jo bil hipnotiziral...»

«Kdo pa je kaj obiskal Zoro v zadnjem času? Kod je hodila zadnje tri dni pred zločinom? Te tri dni namreč nisem bil nič z njo», je dalje govoril Janko.

«Posetil jo je hipnotizer Ben Aili,» je odgovorila Frida, pa je takoj začela popravljati izblebetano tajnost. «Sicer pa je to brezpredmetno. Ben Aili je napravil več obiskov... Ljudje so prismojeni... Radi verjamejo v vse, kar diši po čarovniji...»

S prošnjo, naj Fridin oče, Zorin varuh, stori vse, da se bo razvzljala zagonetka, se je poslovil Janko od Fride, od katere si je tudi izposloval dovoljenje, da sme še večkrat obiskati Gerberjeve.

Nič ne bo.

Gospa (kara služkinjo): «Čujte, Marica, vi se vedno poljubljate z onim fantom, ki prinaša zjutraj k nam mleko. Odslej bom sprejela vsako jutro mleko jaz.»

Služkinja: «Nikar si, milostiva, ne delajte nad! Vas ne bo hotel poljubiti...»

Zunaj na hodniku je Janko naenkrat začutil v sebi detektivske spretnosti Sherlocka Holmesa. Namesto po stopnicah navzdol je krenil navzgor do podstrešja. Pozvonil je v zadnjem stanovanju pred podstrešnimi stopnicami. Odpret mu je prišla stara ženičica. Hitro je izvlekel iz žepa legitimacijo ter ji jo pokazal, češ, da potrebuje ključ za podstrešje, kjer mora pregledati električne naprave.

Skromna ženica mu je v svoji preprostosti mirnodušno dala ključ in se koj obrnila v stanovanje, ne da bi pokazala kak sum, da gre tu morda za kaj drugega.

Janko je odklenil vrata, smuknil z revolverjem v roki na podstrešje, in od notranje strani vtaknil v ključavnico ključ, da ga ne bi kdo presenetil nepripravljenega. Za nekaj hipov je postal, da se malo razgleda po prostoru, nato pa se je začel tiho kakor mačka plaziti od dimnika do dimnika, ozirajoč se na vse strani, kjer bi opazil kaj sumljivega. Vse je bilo tiho kakor v grobu. Le cestni ropot se je slišal visoko gor kakor godrnjanje neznane tajne sile. Lotevala se ga je groza, da bi klical na pomoč. Kakor starodavni strahovi je ležala na podstrešju razmetana vsakovrstna stara šara, zaboji, polomljene omare, steklenice, vreče in drugo.

Tik ob največjem dimniku je opazil dolgo vrečo, slabo napolnjeno z neznano vsebino. Sunil je z nogo vanjo in zadel v čevelj. Hitro je razvezal vrečo in prebledel. To je žensko truplo. Zorino morda? Ko je izvlekel iz vreče mrtveca, je prepoznal v njem teto Katarino, na sirov način zadavljeno od zločinske roke, kajti ob vratu so se še poznali odtisi prstov.

(Dalje.)

Nikar naj ne piha.

Delavec Jaka v tvornici se je sprl z delovodjo in mu zabrusil v obraz: «V uho me pišite!»

Ves užaljen se je podal delovodja k ravnatelju ter mu potožil: «V uho me pišite, mi je dejal delavec Jaka. Kaj naj storim?»

«Kaj?» je zarenčal ravnatelj. «Prav ničesar! Saj ga ni treba ubogati...»

PRETKANI KROJAČ MIHA.

Krojač Miha Potegon je prihajal v far-
no cerkev raztrgan, da ga je bilo sramota
pogledati. Bolelo je župnika Jakoba, da
mu je Miha tako onečašchal božji hram.
Zato ga je neprestano karal, a vsi ukori
in opomini so šli Mihi pri enem ušesu
noter, pri drugem pa ven.

Končno je začelo župniku Mihovo po-
četje presedati in je Miho čvrsto prijel:
«Sramujte se, Miha, krojač ste, pa pose-
čate hišo božjo tako razcapani.»

«Kaj se hoče! Če bi krpal za sebe, ne
bi mogel šivati za druge, a brez zaslužka
ne morem živeti.»

«No, koliko bi zaslužili, če bi tako
strgano obleko zakrpali komu drugemu?»

«Petdeset dinarjev», se je odrezal
Miha.

Župnik Jakob se je malo zamislil, nato
pa je segel v žep in privlekel na svetlo
pet .kovačev'. «Na, Miha, tu imate, za-
krapajte si obleko in ne delajte več sra-
mote Bogu!»

Miha je pobasal bankovce, se lepo za-
hvalil, toda naslednjo nedeljo je bil pri
sveti maši že zopet ves razcapan.

Sveta jeza je prišla župnika po opravi-
lilu, ko je naletel na Miho, in ga začel
oštrevati: «Kaj Vam nisem daroval pet-
deset dinarjev, da se zašijete!»

«Da, da, res je, toda zadnjič sem se
zmotil in premalo računal. Za tako mal
znesek ne morem zakrpati svoje oble-
ke...» D.

OKREPČILA IN ZABAVE POTREBNIM.

Ob poti, kjer hodi se v Rožno do-
lino,

prijazna kavarna z gostilno stoji.

Tam prava ter krepka se kavica toči
in sladko se vince za žejne dobi.

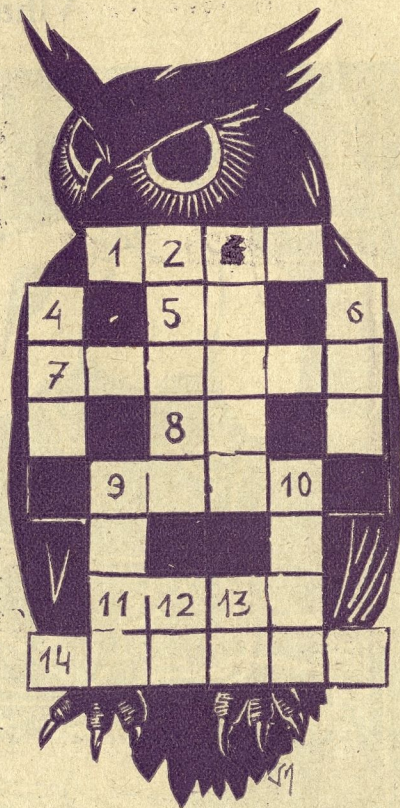
«Pod klančkom» se zove lokal pre-
prijazen.

Iz mesta do tjakaj minut je le pet.

Le pridi in bral kar v obeh ti vse želje
bo trop postrežljivih in lepih deklet.

Klavir na poljubno imaš razpolago.

Če športnika čutiš kaj v svojih kosteh,
boš z eno le kroglo na našem kegljišču
na mah devetero položil po tleh.

KRIŽANKA «SKOVR».

Vodoravno: 1 muslimanska božja pot,
5 končnica prve množinske osebe, 7 humori-
stičen list, 8 vzklik, kadar kaj ponujaš, 9 ne-
varna žival, 11 višji duhovnik, 14 tujka za
prislednika.

Navpično: 2 starorimsko mesto na slo-
venskem ozemlju, 3 obrtnik, 4 neprijazna ži-
valca, 6 časomer, 9 zmešnjava, 11 prometno
sredstvo, ki se zelo širi, 12 prvi dve črki pri
nas v domači rabi običajnega imena, 13 pri
kvartanju ga imaš rad.

Rešitev križanke «Metuljček». Vodo-
ravno: 1 kos, 3 kor, 6 Ema, 7 delo, 10 šak,
11 luč, 12 sani, 13 as. — Navpično: 1 kad,
2 Solun, 3 kes, 4 omara, 5 rak, 8 Ela, 9 oči.

Študent v zadregi.

Profesor Mrmrač sreča v Tivoliju mla-
dega dijaka z lepo mlado gospodično in
ga zato drugo jutro prime v šoli: «Čujte,
Čubulovec, ali je tista gospodična, ki ste
jo včeraj vodili po parku, Vaša sestra?»

Čubulovec (v zadregi): «Še ne... go-
spod profesor...»

Vihar v viharju

Mož: «No, ti si že malo drzna koketka, da se v tem viharju tako oblečeš. Res, lep osel sem bil, da sem te kdaj poročil.

Zena: «Lep osel? Ne, ti niti kot osel nisi bil nikdar lep ...»